

Викривачі корупції

Матеріали до навчального вебінару

«Викривачі корупції. Особливості розгляду повідомлень про корупцію та проведення їх перевірок».

Корупція —

це коли особа використовує свої **службові повноваження**, щоб одержати **неправомірну вигоду**.

❗ Нагадуємо, що **корупція** - використання певними посадовими особами наданих їм службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди певній посадовій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам

Викривач —

фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація достовірна, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

(ЗУ «Про запобігання корупції», ст. 1)

ПРО ЩО МАЄ ПОВІДОМИТИ ВИКРИВАЧ:

- ▶ корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;
- ▶ правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом України «Про запобігання корупції» вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;
- ▶ інші порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (непроходження спеціальної перевірки при призначенні на посаду, неналежний розгляд повідомлення викривача, незатвердження антикорупційної програми органу тощо).

Способи подання повідомлень про корупцію:

- ⦿ внутрішнє повідомлення
- ⦿ зовнішнє повідомлення
- ⦿ публічне розкриття

Канали повідомлення про корупцію

Внутрішні канали

створюють керівник або антикорупційний підрозділ органу або юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу або на замовлення яких виконує роботу

Регулярні канали

створюють НАЗК, НАБУ, НПУ, ДБР, прокуратура та інші суб'єкти владних повноважень, до компетенції яких належить розгляд та ухвалення рішень із протидії корупції

Зовнішні канали

публічне розголошення через ЗМІ, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки

Відповідно до ч. 1 ст. 532 Закону України «Про запобігання корупції» викривач самостійно визначає, які канали використати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, а саме: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

Внутрішні канали повідомлення – способи захищеного та анонімного повідомлення інформації, яка повідомляється викривачем керівнику або уповноваженому підрозділу (особі) органу або юридичної особи, у яких викривач працює, проходить службу чи навчання або на замовлення яких виконує роботу.

Регулярні канали повідомлення – шляхи захищеного та анонімного повідомлення інформації викривачем НАЗК, іншому суб'єкту владних повноважень, до компетенції якого належить розгляд та прийняття рішень з питань, щодо яких розкривається відповідна інформація. Регулярні канали обов'язково створюються спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, органами досудового розслідування, органами, відповідальними за здійснення контролю за дотриманням законів у відповідних сферах, іншими державними органами, установами, організаціями.

Зовнішні канали повідомлення – шляхи повідомлення інформації викривачем через фізичних чи юридичних осіб, у тому числі через засоби масової інформації, журналістів, громадські об'єднання, професійні спілки.

Викривач може здійснити повідомлення в усній (через анонімні гарячі лінії, тобто телефоном чи через інші системи голосових повідомлень, або на прийомі посадовій особі) або письмовій формі (канали онлайн-зв'язку, електронні поштові скриньки, листом через звичайну поштову скриньку або скриньки, які знаходяться в приміщеннях державних органів).

В Україні заплановано створення Єдиного порталу повідомлень викривачів, який зробить процес подання повідомлень простим та зручним, гарантуватиме дотримання умов конфіденційності та анонімності викривачів, а також забезпечить створення та функціонування внутрішніх каналів повідомлення для усіх суб'єктів.

ЄДИНИЙ ПОРТАЛ
ПОВІДОМЛЕНЬ ВИКРИВАЧІВ

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Єдиний портал повідомлень викривачів

Ви можете подати повідомлення про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

[Подати повідомлення](#)

Надійшло повідомлень

4712 **+231** за останній місяць

Повідомлень в роботі

706 **+107** за останній місяць

Розглянуто повідомлень

1911 **+92** за останній місяць

Повідомлень викривачів

73 **+8** за останній місяць

<https://whistleblowers.nazk.gov.ua/#/>

Викривач має право:

- знати про свої права та обов'язки
- на безоплатну правову допомогу
- на конфіденційність
- на винагороду
- на гарантування безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла
- на отримання психологічної допомоги
- на трудові гарантії

Право викривача на винагороду

	Статус	Винагорода
Викривач у провадженні про адміністративне правопорушення	Свідок	Ні
Викривач у кримінальному провадженні	Заявник	

**Збитки
від
правопорушення**

у 5000 разів

>

**Прожитковий
мінімум**

**Розмір
винагороди**

<

**3000 мінімальних
заробітних плат**

Щоб захистити свої права, викривачі можуть звернутися до:

- ⦿ уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції
- ⦿ Національного агентства з питань запобігання корупції
- ⦿ правоохоронних органів
- ⦿ суду
- ⦿ центрів безоплатної правової допомоги

Схема стандартної процедури розгляду повідомлень про корупцію

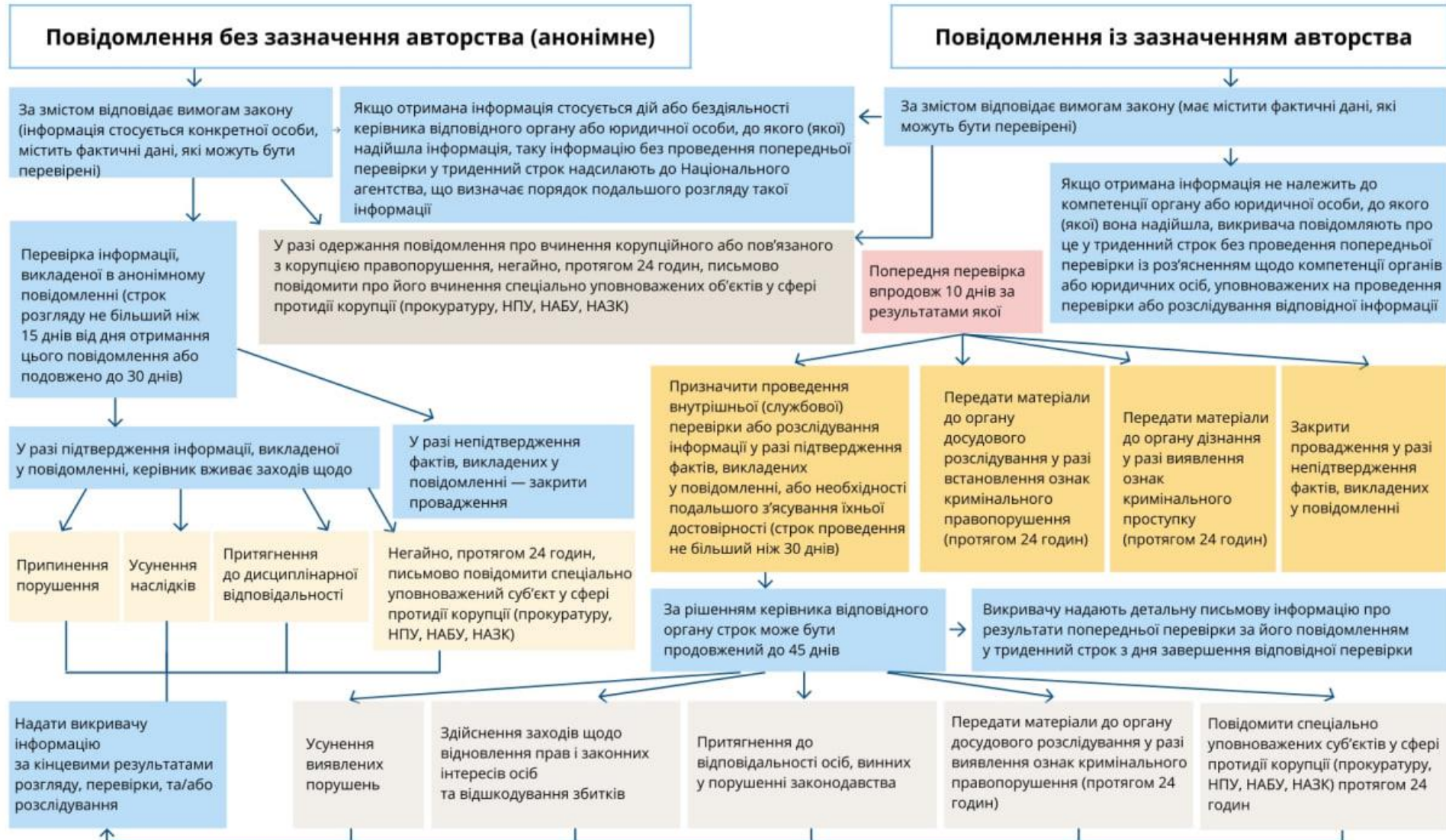

Схема стандартної процедури розгляду анонімних повідомлень про корупцію

Схема стандартної процедури розгляду повідомлень про корупцію із зазначенням авторства

Дякую за увагу!